

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: SLWE/Liselore Burgmans

Datum collegebesluit: 19 september 2017

Onderwerp: Routekaart Groen-Blauw-Natuur

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De Routekaart Groen-Blauw-Natuur (Routekaart GBN) vast te stellen.
2. Kennis te nemen van dekking van de kosten van nieuwe projecten in de komende 3 jaren van in totaal **€310.000,-** uit het reconstructiebudget.
3. In te stemmen met dekking van projectkosten in de komende jaren van in totaal **€432.500,-** uit het groenfonds.
4. Een bedrag van **€ 300.000,-** binnen het groenfonds te labelen voor kansen, waaronder het bod Groen in de stad en het onderzoek (pilot) duurzame energie, natuur en landbouw. Het college legt over besteding van deze middelen verantwoording af binnen de BBC-cyclus.
5. In te stemmen met structurele beheerconsequenties van **€ 12.000,-** voor het project EVZ Hertogswetering.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

De groene en blauwe ruimte vormt het natuurlijke kapitaal van de gemeente. Het is van belang voor de leefbaarheid, aantrekkelijkheid, gezondheid, waterveiligheid van inwoners. Oss is een groene gemeente met veel en verschillend groen en water in bebouwd gebied en met grote en uitgestrekte groen/blauwe gebieden in het buitengebied. Natuur en klimaat vormen een van de 3 speerpunten op de Planet-kant van onze Duurzaamheidscirkel. Behoud en versterking van het groene netwerk en de beleving van groen bij onze bewoners en bezoekers zijn van belang in relatie tot invulling van klimaat- milieu- en gezondheidsdoelstellingen (zogenaamde ecosysteemdiensten) en ten behoeve van wonen, werken en recreëren (aantrekkelijke gemeente).

Welk resultaat willen we bereiken?

We verbeteren de natuur, de ecosystemen en de biodiversiteit met als doel: een gezonde, duurzame, klimaatbestendige, waterveilige en aantrekkelijke leefomgeving voor iedereen. Voor mens en dier. Ook zetten we nadrukkelijk in op de beleving van GBN (Groen-Blauw-Natuur). Oss heeft zoveel moois te bieden. GBN is natuurlijk kapitaal en heeft op vele fronten belangrijke economische waarde.

Wat willen we bereiken?

- Netwerk GBN met goed werkende ecosystemen en voldoende biodiversiteit.
- Een gezonde, duurzame, klimaatbestendige en aantrekkelijke leefomgeving voor mens en dier.
- Dat bewoners en bezoekers kunnen genieten van ons unieke landschap en al het GBN in de dorpen en steden.
- Tegenwaarde van onze investering in GBN in de vorm van aantrekkingskracht naar buiten.

We zetten in op projecten GBN op basis van twee pijlers:

- Netwerk Groen-Blauw-Natuur in de gehele gemeente Oss
We verfijnen en verbeteren het bestaande Natuurnetwerk Brabant (NNB) door ons eigen Osse netwerk GBN te maken. Dit doen we samen met ons relatie-netwerk. Het landschap en de ontstaansgeschiedenis van de gemeente Oss vormen daarbij de basis.
- Beleving Groen-Blauw-Natuur
We gaan het bestaande en nieuwe GBN actief promoten en communiceren. We dagen bewoners, ondernemers en andere partijen uit te komen met groene initiatieven. We gaan het samen doen! In co-creatie en aansluitend bij onze roots.

De projecten GBN liggen verspreid over de gehele gemeente. Op basis van het landschap en de ontstaansgeschiedenis maken we onderscheid in de volgende 5 gebieden: Maasgebied (uiterwaarden en oeverwal), Polder en Dekzand, Dorp & stad en de gehele gemeente.

Wat gaan we doen?

We onderscheiden lopende projecten en projecten die we vanaf 2018 gaan doen.

Met de lopende projecten gaan we door. Zo is in de Maashorst de afgelopen jaren veel geïnvesteerd. Deze regionale samenwerking heeft veel moois opgeleverd, waaronder Speelbos Herperduin en de Landerij VanTosse.

Netwerk GBN: In de toekomst gaan de Koploperprojecten een enorme impuls aan de waterveiligheid en de gebiedsontwikkeling langs de Maas geven. Met de routekaart geven we ook nieuwe impulsen aan de polder en de stad Oss. We gaan hier samenwerken met het Groen Ontwikkelfonds Brabant. Voor de stad Oss maken we een verfijning van het natuurnetwerk met stadsnatuur en stad-landverbindingen. Hierdoor verandert de stad van barrière voor natuur naar een verbinding. In de Lithse Polder gaan we een onderzoek (pilot) draaien voor integrale gebiedsontwikkeling met een focus op duurzame energie, landbouw en natuur. Het waterschap, Provincie en gemeente Oss, ontwikkelen de ecologische verbindingzone Hertogswetering. Hier stappen we op een rijdende trein. In de hele gemeente zetten we daar bovenop in op bomen en ecologische bermen. Hiermee bereiken (we) een zeer waardevolle verfijning van het natuurnetwerk Oss. bouwen we aan een duurzame, groene gemeente, waarbij het netwerk GBN en de beleving GBN zich hand in hand verder ontwikkelen.

Beleving GBN: We willen onze inwoners enthousiasmeren over ons GBN en hen stimuleren om dit zelf te ontdekken. Zij zijn onze beste ambassadeurs naar buiten. Daarnaast gaan we ons GBN actief promoten: een filmpje, uitdagingen om zelf actief te worden, de week van de natuur en heel veel activiteiten in het prachtige groene Oss. Het verhaal van de Maas in relatie tot Oss en de actuele waterveiligheidsmaatregelen is fascinerend. Daarom ijveren we voor een Maasbelevingscentrum langs onze Maasdijk. Samen met ons netwerk geven we vorm aan projecten GBN. We dagen bewoners, ondernemers en andere partijen uit te komen met groene initiatieven. We geven invulling aan de operatie Steenbreek en laten zo bewoners hun tuinen groener maken. Nieuw is de dorpen-en wijkenwedstrijd. We nodigen wijk- en dorpsraden, bewoners en ondernemers uit te komen met hun beste ideeën. Elk jaar helpen we de eerste en tweede beste inzendingen om hun ideeën te realiseren.

Zo bouwen we aan een duurzame, groene gemeente, waarbij het netwerk GBN en de beleving GBN zich hand in hand verder ontwikkelen.

Projecten vanaf 2018

- Boomstructuren (gehele gemeente)
- Ecologische bermen & bijenlandschap (gehele gemeente)
- Ecologische verbindingszone Hertogswetering (polder)
- Groen in de stad (stad/dorp)
- Pilot duurzame energie in combinatie met landbouw en natuur (polder)
- Landschapsverbetering Geffen-Oss (dekzand)
- Meanderende Maas (koploperproject Ravenstein-Lith), inclusief de bakenbomen (Maasgebied)
- Dorpen- en wijkenwedstrijd (Stad/dorp)
- Groene (burger) initiatieven (gehele gemeente)
- Promotie en communicatie (gehele gemeente)
- Operatie Steenbreek (stad/dorp)

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel? (=want)

1.1 Met de routekaart groen blauw natuur geven we invulling aan doelstellingen van een aantrekkelijke, vitale en duurzame groen blauwe leefomgeving zoals geformuleerd in de Duurzaamheidscirkel.

2.1 en 3.1 Met de routekaart beogen we invulling van doelen die overeenkomen en in het verlengde liggen van doelen gekoppeld aan het groenfonds en reconstructiebudget.

4.1. Met het labellen van een bedrag van € 300.000 binnen het Groenfonds bouwen we maximale flexibiliteit in om in 2018 kansen te benutten. Het grootste deel van de kansen omvat het bod Groen in de Stad en het onderzoek (pilot) Duurzame energie, natuur en landbouw.

5.1. Investeren in de openbare ruimte betekent uiteindelijk ook beheren. Extra investeringen vragen doorgaans om extra beheerkosten. De beheerconsequenties van €12.000,- voor het project EVZ Hertogswetering zijn meegenomen in de programmabegroting.

Wat zijn tegenargumenten of risico's? (=maar)

De projecten GBN kosten geld en inspanning.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Het jaarlijkse reconstructiebudget is €327.000,-. Hiervan is voor 2018 al €160.000,- geclaimd (Maashorst, AgriFood en StiKa). Van de overige €167.000,- besteden we aan de hand van de Routekaart GBN €110.000,- in 2018. In 2019 €100.000,- en in 2020 ook. Het betreft de dorpen- en wijkenwedstrijd, (burger)initiatieven, Groenbeleving en Ecologische Bermen.

Het groenfonds bevat momenteel circa €1,1 miljoen. Dit fonds groeit bij grondverkopen. In 2018 besteden we in het totaal €432.500,- aan Boomstructuren, Promotie en communicatie GBN, EVZ Hertogswetering.

Bovenstaande past binnen de kaders van de Kadernota. De beheerconsequenties zijn meegenomen in de programmabegroting.

Beheer en onderhoud van de investeringen aan bomen/boomstructuren lopen mee in het totale beheerplan bomen en hoeven hier niet apart begroot te worden. Beheer en onderhoud voor Kansen zijn niet geraamd. Eerst worden de plannen uitgewerkt en afhankelijk van de plannen volgen de beheerkosten later als 3O ontwikkeling. Het beheer van de ecologische bermen is meegenomen vanuit het reconstructiebudget.

b. Communicatie

We zetten in de gehele gemeente actief in op beleving GBN. We laten inwoners en bezoekers bewust genieten van Oss als prachtige groene gemeente. Dit vraagt om actieve communicatie en promotie. Hierbij zijn NME, VVV, Maasmeanders, Maashorst, IVN, Osse Boeren en St. Landschapsbeheer Oss belangrijke partners. In de komende jaren werken we communicatie en promotie verder projectmatig uit. Na vaststelling van de routekaart zetten we de eerste stappen.

c. Overlegd met

Ten behoeve van de routekaart GBN zijn er eind 2016 enkele inventariserende bijeenkomsten geweest met organisaties die in Oss op dit terrein actief zijn. Na vaststelling van de routekaart zullen

we deze partijen opnieuw benaderen om de ambities en projecten verder mee vorm te geven en uit te voeren.

Bij de voorbereiding zijn de verschillende relevante interne afdelingen betrokken.

Burgemeester en wethouders van Oss,

De secretaris,
drs. M.J.H. van Schaijk

De burgemeester,
drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

Bijlagen

Routekaart groen blauw natuur